

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om främjande av integration ändras. I propositionen föreslås det också att lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om ordnande av arbetskrafts-service, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och lagen om fritt bildningsarbete ändras.

I propositionen föreslås att ersättningen till Folkpensionsanstalten för det grundläggande utkomststöd enligt 7 § i lagen om utkomststöd som utbetalas av Folkpensionsanstalten helt och hållet slopas. Kommuner som hör till landskapet Åland ersätts inte heller i fortsättningen för kostnaderna för det grundläggande utkomststödet. Tiden för betalning av ersättning för kostnader för utkomststöd till välfärdsområden och kommuner som hör till landskapet Åland förkortas från tre år till ett år. Vidare slopas vissa av kommunernas och välfärdsområdenas uppgifter enligt lagen om främjande av integration på grund av regeringens sparåtgärder.

Dessutom rättas den svenskspråkiga lagtexten så att den motsvarar den finskspråkiga lagtexten. I den finskspråkiga lagtexten görs också vissa tekniska ändringar och i den svenskspråkiga lagtexten görs språkliga rättelser.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

SPECIALMOTIVERING

1 §. Lagens syfte. Det föreslås att det görs en språklig översyn av den svenska språkdräkten i paragrafens 2, 3 och 7 punkt.

2 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att den svenska ordalydelsen ”anvisande till kommuner” i det inledande stycket i 3 mom. rättas så att den motsvarar den i lagen avsedda termen ”anvisande till kommunplats”. Paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den också i övrigt motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga rättelser.

3 §. Tillämpning av lagen på arbetsökande. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 2 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

4 §. Tillämpning av lagen på barn. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1 och 2 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också andra smärre språkliga ändringar.

5 §. Definitioner. I 5 punkten i paragrafen stryks hänvisningen till en sektorsövergripande integrationsplan och definitionen av sektorsövergripande integrationsplan i 14 punkten upphävs. Ändringarna hänför sig till propositionens mål att minska kommunernas uppgifter för att åstadkomma besparingar, vilka har motiverats i propositionens målsättning och i motiveringen till 17 §. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1 mom. 4, 10, 12–13 och 16–18 punkten rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

6 §. Tolkning och översättning. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

7 §. Rätten till arbetslöshetsförmån och utkomststöd. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

9 §. Kontakt för bedömning av behovet av integrationsfrämjande tjänster. Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

10 §. Vägledning och rådgivning. I 2 mom. stryks hänvisningen till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster i 15 §, eftersom det föreslås att 15 § upphävs. Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

11 §. Basinformation om det finländska samhället. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

13 §. Innehållet i kommunens integrationsprogram. I 1 mom. 1 punkten stryks hänvisningen till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster i 15 §, eftersom det föreslås att 15 § upphävs. I 1 mom. 2 punkten stryks hänvisningen till den sektorsövergripande integrationsplanen i 17 §, eftersom det föreslås att 17 § upphävs. I 3 mom. föreskrivs det om kommunens skyldighet att utarbeta ett dokument för integrationsprogrammet. Det föreslås att momentet upphävs som en av sparåtgärderna för att gallra bland kommunernas uppgifter, och kommunerna ska inte ha någon skyldighet att utarbeta ett separat dokument för integrationsprogrammet.

Även om skyldigheten att utarbeta ett dokument för integrationsprogrammet slopas, ska kommunen fortfarande se till att tjänsterna enligt integrationsprogrammet bildar en konsekvent och tydlig helhet samt sörja för det samarbete mellan myndigheter och andra aktörer som behövs vid ordnandet av integrationsprogrammets tjänster. Dessutom är det viktigt att kommunen fäster särskild uppmärksamhet vid integrationsprogrammets tillgänglighet ur olika målgruppers synvinkel.

Det föreslås en språklig översyn av den svenska språkdräkten i 1 mom.

14 §. *Bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster.* Det föreslås att nya 5–7 punkter fogas till paragrafens 1 mom. Kommunen ska utarbeta en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster för en invandrare vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort beviljades eller uppehållsrätt registrerades för högst tre år sedan och som, om invandraren annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd samt för ett sådant barn eller en sådan ung person som avses i 2 § 6 mom. och för ett offer för människohandel. Denna persongrupp nämns i 15 § som ska upphävas.

Vidare införs ett nytt 4 mom. i paragrafen så att välfärdsområdet på kommunens begäran kan delta i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster enligt 12 § som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för. En motsvarande bestämmelse ingår i den gällande integrationslagen. Det kan vara särskilt behövt att utarbeta bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster i samarbete mellan kommunen och välfärdsområdet när det är fråga om en person som tagits emot i Finland som kvotflykting, ett offer för människohandel eller ett barn eller en ung person som kommit till landet som minderårig utan vårdnadshavare. Det kan bedömas att personerna på grund av sin sårbara ställning har nytta av sektorsövergripande samarbete vid bedömningen av behovet av tjänster. I fråga om dessa personer är det också viktigt att kommunen vid behov utan dröjsmål ser till att personerna hänvisas till en bedömning av servicebehovet inom socialvården eller till hälso- och sjukvårdstjänster.

Om bedömningen görs i samarbete mellan kommunen och välfärdsområdet, kan man under bedömningen utöver personens kompetens, färdigheter för sysselsättning och studier och andra integrationsförutsättningar samt de servicebehov som anknyter till dessa preliminärt också utreda till exempel behoven av socialservice, hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster.

I paragrafen föreslås vidare ett nytt 5 mom. enligt vilket någon bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster inte behöver utarbetas för ett barn som avses i 1 mom. 6 punkten, om barnets behov av tjänster kan tillgodoses genom någon annan kundplan.

Detta har motiverats på följande sätt i RP 208/2022 rd: Någon sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster behöver dock inte göras för ett minderårigt barn som kommit till landet utan vårdnadshavare om barnets servicebehov kan tillgodoses genom någon annan kundplan. Man kan komma fram till en sådan lösning till exempel då det för barnet sektorsövergripande utarbetat en sådan bedömning av servicebehovet som avses i 36 § i socialvårdslagen och en klientplan enligt 39 §, i vilken det på ett tillräckligt sätt beaktats de faktorer som avses i bedömningen av kompetens och behov av integrationstjänster. För barn under skolåldern kan det räcka med en plan för småbarnspedagogik.

Enligt det föreslagna 6 mom. föreslås att det i fråga om tidsfristen på tre år enligt i 1 mom. när det gäller beviljande av det första uppehållstillståndet eller uppehållskortet eller registrering av uppehållsrätten kan vara behövt att kunna göra undantag för offer för människohandel. Ett

sådant behov kan föranledas till exempel av att personen har varit offer för människohandel under den första tiden i landet och på grund av sin ställning inte kunnat delta i integrationstjänster.

Det föreslås en språklig översyn av den svenska språkdräkten i 2 mom.

15 §. Sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster. Paragrafen föreslås bli upphävd i sin helhet.

Även om det inte görs någon sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster, kan behoven av integrationsfrämjande tjänster för personer som hör till paragrafens personkrets i huvudsak tillgodoses genom att utarbeta en sådan bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 §. Med stöd av den paragrafen ska kommunen också vid behov hänvisa personen till andra myndigheters tjänster. Syftet med detta är att säkerställa att personer hänvisas till exempel till bedömning av servicebehovet inom socialvården och till andra behövliga tjänster som välfärdsområdet har ansvaret för att ordna.

Slopandet av den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster kan förebygga överlappande myndighetsarbete och således medföra små besparingar i myndigheternas resurser. Det är sannolikt att det trots en sektorsövergripande bedömning också görs en bedömning av servicebehovet inom socialvården för klienter som behöver socialservice, och då bedöms invandrarens behov av tjänster både i samarbete mellan myndigheterna och separat av välfärdsområdet.

16 §. Integrationsplan. I paragrafen stryks hänvisningarna till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 §.

17 §. Sektorsövergripande integrationsplan. Paragrafen föreslås bli upphävd i sin helhet. Besparingen i fråga om den kalkylerade ersättningen kan inte genomföras om inte vissa av kommunens och välfärdsområdets uppgifter enligt integrationslagen slopas. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering ska en ändring av lagen utredas för att endast en integrationsplan ska upprättas. Upphävandet av den sektorsövergripande integrationsplanen och integrationsplanen för familjer främjar således också skrivningarna i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering och förtydligar planerna enligt integrationslagen, eftersom det i fortsättningen endast föreskrivs om en typ av integrationsplan i lagen. Som det konstateras i motiveringen till 16 § kan välfärdsområdet på kommunens begäran delta i utarbetandet av integrationsplanen enligt 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster enligt 12 § som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för. En motsvarande bestämmelse ingår i den gällande integrationslagen.

Slopandet av den sektorsövergripande integrationsplanen kan förebygga överlappande myndighetsarbete och således medföra små besparingar i myndigheternas resurser. Det är sannolikt att det trots den sektorsövergripande integrationsplanen för de integrationskunder som har behov av social- och hälsovårdstjänster utarbetas kundplaner som ansluter till tjänsterna i fråga. Trots att den sektorsövergripande integrationsplanen slopas är annat samarbete mellan kommunen och välfärdsområdet viktigt när det gäller att främja integrationen och stödja integrationen av gemensamma integrationskunder.

18 §. Mål som ska överenskommas i integrationsplanen eller i den sektorsövergripande integrationsplanen. I paragrafens rubrik och i paragrafen stryks den sektorsövergripande integrationsplanen i anslutning till vad som konstateras i motiveringen till 17 §.

Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

19 §. Innehållet i integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen. I paragrafens rubrik och i paragrafen stryks den sektorsövergripande integrationsplanen i anslutning till vad som konstateras i motiveringen till 17 §.

Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

20 §. Utarbetande av integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan. I paragrafens rubrik och i paragrafen stryks den sektorsövergripande integrationsplanen i anslutning till vad som konstateras i motiveringen till 17 §. Vidare stryks hänvisningarna till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 §. I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. så att välfärdsområdet på kommunens begäran kan delta i utarbetandet av integrationsplanen enligt 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster enligt 12 § som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för. En motsvarande bestämmelse ingår i den gällande integrationslagen.

Det föreslås att den svenska språkdräkten i 3–5 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också andra smärre språkliga ändringar.

21 §. Integrationsplan för familjer. Paragrafen föreslås bli upphävd i sin helhet. Besparingen i fråga om den kalkylerade ersättningen kan inte genomföras om inte vissa av kommunens och välfärdsområdets uppgifter enligt integrationslagen slopas. Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering ska en ändring av lagen utredas för att endast en integrationsplan ska upprättas. Upphävandet av den sektorsövergripande integrationsplanen och integrationsplanen för familjer främjar således också skrivningarna i regeringsprogrammet och förtydligar planerna enligt integrationslagen, eftersom det i fortsättningen endast föreskrivs om en typ av integrationsplan i lagen. Slopandet av integrationsplanen för familjer kan förebygga överlappande myndighetsarbete och således medföra små besparingar i myndigheternas resurser. Det är sannolikt att behoven av tjänster hos målgruppen för integrationsplanen för familjer tillgodoses till exempel genom de klientplaner som utarbetas inom välfärdsområdets socialservice och tjänster för familjer. Trots att integrationsplanen för familjen slopas är annat samarbete mellan kommunens olika sektorer och välfärdsområdet viktigt för att främja tillhandahållandet av förebyggande åtgärder och tjänster som stöder integration och stärker välbefinnandet, hälsan och delaktigheten. Samarbetet med välfärdsområdet är viktigt i synnerhet när familjen utöver integrationstjänster bedöms behöva flera olika social- och hälsovårdstjänster. När familjens integrationsplan slopas är det också viktigt att vid utarbetandet av individuella integrationsplaner och andra kundplaner fästa uppmärksamhet vid alla familjemedlemmars möjligheter att delta i integrationsfrämjande tjänster. I synnerhet bör man beakta säkerställandet av att mödrarna i familjerna har tillgång till och deltar i verksamhet som främjar språkkunskaper, samhällsorientering och bildandet av nätverk och på motsvarande sätt sträva efter att stärka att barn under skolåldern deltar i småbarnspedagogik.

22 §. Översyn av en integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan. I paragrafens rubrik och i paragrafen stryks den sektorsövergripande integrationsplanen i anslutning till vad som konstateras i motiveringen till 17 §. Av denna orsak upphävs 2–4 mom. som obehövliga. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

23 §. Varaktighet för och upphörande av en integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan. I paragrafens rubrik och i paragrafen stryks den sektorsövergripande integrationsplanen i anslutning till vad som konstateras i motiveringen till 17 §. Det föreslås att namnet på svenska på den i 3 mom. avsedda lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) rättas så att namnet på lagen motsvarar den officiella benämningen på svenska. Paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den också i övrigt motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar. I 6 mom. föreslås inga ändringar.

24 §. Integrationskundens skyldighet att följa integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen. I paragrafens rubrik och i paragrafen stryks den sektorsövergripande integrationsplanen i anslutning till vad som konstateras i motiveringen till 17 §. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1–3 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också andra smärre språkliga ändringar.

25 §. Flerspråkig samhällsorientering. Det föreslås en språklig översyn av den svenska språkdräkten i 1 mom.

26 §. Innehållet i integrationsutbildning. Det föreslås att namnet på svenska på den i 1 mom. avsedda läropliktslagen (1214/2020) rättas så att namnet på lagen motsvarar den officiella benämningen på svenska. Paragrafens svenska språkdräkt rättas också i övrigt så att den motsvarar den finska språkdräkten.

27 §. Ordnande av integrationsutbildning. Det föreslås att den svenska språkdräkten 2 mom. rättas i fråga om den finska termen työvoimakoulutus så att den motsvarar den term som används på svenska i lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Genom ändringen förenhetligas det språk som används i lagstiftningen. Paragrafens svenska språkdräkt rättas också i övrigt så att den motsvarar den finska språkdräkten.

28 §. Stöd för frivilliga studier. I 1 mom. 2 punkten stryks hänvisningen till en sektorsövergripande integrationsplan.

29 §. Allmänna förutsättningar för stöd för frivilliga studier. Det föreslås en språklig översyn av den svenska språkdräkten i 3 mom.

30 §. Förutsättningar för frivilliga studier. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också andra smärre språkliga ändringar.

31 §. Fortsatta frivilliga studier efter att maximitiden för integrationsplanen eller den sektorsövergripande integrationsplanen har gått ut. I paragrafens rubrik och i paragrafen stryks den sektorsövergripande integrationsplanen i anslutning till vad som konstateras i motiveringen till 17 §.

Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

32 §. Tillämpning av lagen om ordnande av arbetskraftsservice på frivilliga studier. I paragrafen stryks den sektorsövergripande integrationsplanen i anslutning till vad som konstateras i motiveringen till 17 §.

3 kap. Bestämmelser om minderåriga barn och unga personer som har kommit till landet utan vårdnadshavare. Det föreslås att den svenska språkdräkten i rubriken för 3 kap. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

33 §. Ordnannde av boende för barn som är i landet utan vårdnadshavare. Det föreslås en språklig översyn av den svenska språkdräkten i 1 mom.

34 §. Stöd för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga och utan vårdnadshavare. Det föreslås att paragrafens rubrik och 1 mom. rättas i den svenska språkdräkten så att den motsvarar den finska språkdräkten.

35 §. Förordnande av företrädare. Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

36 §. Styrning, planering och tillsyn av företrädarverksamhet. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

37 §. Företrädarens behörighet och uppgifter. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

38 §. Befriande av en företrädare från sitt uppdrag och upphörande av företrädaruppdraget. Det föreslås en språklig översyn av den svenska språkdräkten i 2–5 mom.

39 §. Arvodet till företrädaren och kostnader. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

40 §. Riksomfattande planering och utveckling av anvisande till kommuner. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

41 §. Regional planering och utveckling och regionalt genomförande av anvisande till kommuner. Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

42 §. Avtal om anvisande till kommunen och främjande av integration. Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

43 §. Anvisande till kommuner. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. 2 punkten till lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) rättas så att den motsvarar den officiella benämningen på svenska. Paragrafens svenska språkdräkt rättas också i övrigt så att den motsvarar den finska språkdräkten.

45 §. Planering, utveckling och uppföljning av integrationsfrämjandet i kommunen. Det föreslås att de skyldigheter för kommunen som nämns i paragrafen minskas och lindras.

Enligt paragrafens 1 mom. ska kommunen ha det allmänna ansvaret och samordningsansvaret för planeringen och utvecklingen av främjandet av integrationen av invandrare och integrationskunder på lokal nivå i samarbete med välfärdsområdet när det gäller planeringen av de tjänster som välfärdsområdet har organiseringsansvaret för. I enlighet med sparmålen slopas kommunernas uppföljningsskyldighet i momentet.

Det föreslås att 2 mom. upphävs. Kommunen behöver inte skriva in och rapportera om målen enligt momentet.

Paragrafens 3 mom. ändras så att kommunen i sin planering ska beakta de nationella målen för främjandet av integration och de nationella målen för främjandet av sysselsättning för integrationskundernas del. Till övriga delar slopas kommunens skyldigheter.

I fråga om 4 mom. föreslås inga ändringar.

Som ett nytt 4 mom. föreslås att uppföljningen av integrationsfrämjandet i fråga om arbetssökande kunder ska genomföras på det sätt som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskrafts-service.

Paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den också i övrigt motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

46 §. Ordnande av kommunala integrationsfrämjande tjänster. Det föreslås att 2 mom. i författningens svenska språkdräkt rättas så att kommunen ska beakta det sektorsövergripande samarbetet vid ordnandet av integrationsfrämjande tjänster. Paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den också i övrigt motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

47 §. Samordning av integrationsfrämjande tjänster. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

48 §. Kommunal samarbetsgrupp för invandring och integrationsfrämjande. Paragrafen föreslås bli upphävd i sin helhet. Besparingen i fråga om den kalkylerade ersättningen kan inte genomföras om inte vissa av kommunens och välfärdsområdets uppgifter enligt integrationslagen slopas. Om det inom kommunens område finns en i 58 § i integrationslagen avsedd regional samarbetsgrupp för invandring och integrationsfrämjande eller någon annan grupp för invandring och främjande av integration, kan samarbetet i fortsättningen bedrivas till exempel inom ramen för denna arbetsgrupp.

49 §. Beaktande av integrationsfrämjande i planeringen och utvecklingen av välfärdsområdets verksamhet. Det föreslås att 1 mom. ändras så att den första meningen i det nuvarande 1 mom. stryks. Välfärdsområdets planeringsskyldighet ska lindras som en avregleringsåtgärd. Välfärdsområdet ska i sin planering beakta behoven hos invandrarna i sitt område och de nationella målen för integrationsfrämjandet.

Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

50 §. Välfärdsområdets integrationsfrämjande tjänster. Det föreslås att 2 mom. 2 punkten upphävs, eftersom det i fortsättningen inte föreskrivs om de uppgifter som nämns i den.

Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

51 §. Riksomfattande planering, utveckling och styrning av integrationsfrämjandet. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

52 §. Statens program för integrationsfrämjande. Det föreslås en språklig översyn av den svenska språkdräkten i 1 och 2 mom.

53 §. Uppföljning av tillgången till tjänster och kostnadsutvecklingen. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

54 §. Samarbetsorgan mellan ministerierna. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

55 §. Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter. Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar. I 3 mom. föreslås inga ändringar.

57 §. Regionförvaltningsverkets och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter. Det föreslås att hänvisningen i 2 mom. till 42–49 § i lagen om ordnande av social- och hälsovårdstjänster rättas i författningens både finska och svenska språkdräkt så att den motsvarar gällande lagstiftning. Paragraferna i den lagen har upphävts genom lagen om tillsyn över social- och hälsovården (741/2023). Det föreslås att 2 mom. ändras så att bestämmelser om tillsynen över socialservice finns i 5 kap. i lagen om tillsyn över social- och hälsovården. Paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

59 §. Statens ersättning till kommunen och välfärdsområdet. I paragrafen stryks skyldigheten att utarbeta ett dokument för integrationsprogrammet för att de ersättningar som föreskrivs i paragrafen ska betalas. Slopandet av utarbetandet av dokumentet för integrationsprogrammet innebär dock inte att kommunens skyldighet att ordna det integrationsprogram som avses i 13 § och de tjänster som utgör dess minimiinhåll upphävs. Som en avregleringsåtgärd slopas alltså endast kommunens skyldighet att utarbeta ett dokument om integrationsprogrammet och lämna in dokumentet i fråga för att de ersättningar som avses i paragrafen ska betalas. Därför ändras formuleringen utarbeta till ordna i enlighet med vad som föreskrivs i 13 §.

Även i fortsättningen ska kommunen för att ersättningar i enlighet med paragrafen ska betalas ingå ett avtal med närings-, trafik- och miljöcentralen upprätta ett i 42 § avsett avtal om anvisande till kommunen och främjande av integration. Kommunen förbinder sig i enlighet med avtalet att ordna ett integrationsprogram enligt 13 § för att få ersättningar enligt integrationslagen.

Det föreslås att hänvisningen i 4 mom. till lagen om mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd samt om identifiering av och hjälp till offer för människohandel rättas så att namnet på lagen motsvarar den officiella benämningen på svenska. Den svenska språkdräkten i 1, 2 och 4 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också andra smärre språkliga ändringar.

60 §. Statsandel. Det föreslås att i 2 punkten slopas hänvisningarna till den sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 § och till utarbetandet av en sektorsövergripande integrationsplan eller en integrationsplan för familjer.

61 §. Kalkylerad ersättning till kommunen. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1, 2 och 4 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

62 §. Kalkylerad ersättning till välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland. Paragrafens 1 mom. ändras så att i fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4

mom. betalas till välfärdsområdet av statens medel kalkylerad ersättning för ordnandet av andra integrationsfrämjande tjänster och tolkning. Ersättningar betalas inte för sektorsövergripande bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster och för deltagande i utarbetandet av en sektorsövergripande integrationsplan, eftersom bestämmelserna om dem upphävs i lagen.

Det föreslås att 4 mom. i både den finskspråkiga och den svenskspråkiga författningen preciseras så att det med ersättningstid avses den ersättningstid som definieras i 3 mom. Det är fråga om en teknisk ändring med syfte är att förtydliga och förenhetliga innehållet i lagen. Paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar. I 3 och 5 mom. föreslås inga ändringar.

63 §. Ersättning för utkomststöd. Det föreslås att paragrafen ändras så att ersättningen till Folkpensionsanstalten för det grundläggande utkomststöd enligt 7 § i lagen om utkomststöd som utbetalas av Folkpensionsanstalten helt och hållet slopas. Inte heller kommuner som hör till landskapet Åland ersätts i fortsättningen för kostnaderna för det grundläggande utkomststödet. Av denna orsak upphävs 3 mom. och ändras 2 mom. så att kommuner som hör till landskapet Åland ersätts endast för kostnader för utbetalning av kompletterande och förebyggande av utkomststöd.

Vidare förkortas tiden för betalning av ersättning för kostnader för utkomststöd till välfärdsområden och kommuner som hör till landskapet Åland från tre år till ett år, vilket föreskrivs i 1 och 2 mom. Ändringen hänför sig till besluten vid ram- och budgetförhandlingarna.

64 §. Ersättning för beredskap att ta emot personer. Det föreslås att paragrafens rubrik och 1 mom. rättas i den svenska språkdräkten så att den motsvarar den finska språkdräkten.

65 §. Statens ersättning för specialkostnader. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1 mom. rättas så att den ersättning av statens medel som avses i paragrafen kan ersättas på grund av en persons funktionsnedsättning, inte funktionshinder. Det föreslås vidare en språklig översyn av den svenska språkdräkten i paragrafrubriken och 1–3 mom.

66 §. Ersättning för återflyttningsbidrag. Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

68 §. Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel. Det föreslås att 1 mom. ändras så att kostnaderna också ersätts till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland. De ersättningar som nämns i paragrafen ersätts redan nu till kommuner och välfärdsområden, inklusive kommuner som hör till landskapet Åland, och där ingår hälso- och sjukvårdskostnader som uppkommit för hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland. Ändringen är teknisk.

71 §. Skyldighet att betala tillbaka ersättning. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 3 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

73 §. Uppgifter som behandlas. Det föreslås att i 5 och 6 punkten slopas hänvisningen till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 § och i 6 punkten hänvisningen till den sektorsövergripande integrationsplanen.

I 3 mom. rättas hänvisningen till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria

flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) i den svenska språkdräkten så att den motsvarar förordningens officiella namn. Paragrafens svenska språkdräkt rättas också i övrigt så att den motsvarar den finska språkdräkten.

74 §. *Riksomfattande informationssystemtjänster för integrationsfrämjande.* Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

75 §. *Kommunens tilläggsdel till den riksomfattande kundinformationssystemhelheten för integration.* Det föreslås att paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

76 §. *Uppgifter som sparas i det riksomfattande informationslagret.* Det föreslås att i paragrafens 1 mom. slopas hänvisningen till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 15 §.

Det föreslås att 2 mom. upphävs som onödigt, eftersom det föreslås att paragrafen om den sektorsövergripande integrationsplanen upphävs.

Paragrafens svenska språkdräkt rättas också i övrigt så att den motsvarar den finska språkdräkten.

77 §. *Radering av uppgifter som införts i det riksomfattande informationslagret.* Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

78 §. *Personuppgiftsansvariga för det riksomfattande informationslagret för integrationsfrämjande.* Det föreslås att paragrafens rubrik ändras så att främjande stryks.

Det föreslås att felet i numreringen av punkterna i 2 mom. rättas. I 2 mom. finns felaktigt två separata 2-punkter efter varandra. Den senare punkten ändras till 3 punkt, varvid också de efterföljande punkterna på motsvarande sätt blir 4 och 5 punkt. Ändringen är teknisk. Paragrafens svenska språkdräkt rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten. I den svenska språkdräkten görs också smärre språkliga ändringar.

79 §. *Användarrättigheter till det kundinformationssystem som hör till de riksomfattande informationssystemtjänsterna.* Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1 mom. rättas så att i fråga om kontroll av användarrättigheter och insamling av logguppgifter ska bestämmelserna nedan i det aktuella kapitlet iakttas. Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

80 §. *Beviljande av användarrättigheter till det kundinformationssystem som hör till de riksomfattande informationssystemtjänsterna.* Det föreslås att i paragrafens 1 mom. slopas hänvisningen till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster i 15 § och till den sektorsövergripande integrationsplanen i 17 §.

Det föreslås att den svenska språkdräkten i 2 mom. 3 punkten rättas så att termen *käyttöoikeuksien hallinta* är översatt konsekvent i förhållande till andra bestämmelser. Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

81 §. *Ändring och upphävande av användarrättigheter som beviljats till det kundinformationssystem som hör till de riksomfattande informationssystemtjänsterna.* Det föreslås att den

svenska språkdräkten rättas så att motsvarigheten på svenska för den finska termen *käyttöi-keuksien myöntävä viranomainen* används konsekvent i förhållande till andra bestämmelser. I den svenskspråkiga författning som träder i kraft den 1 januari 2000 har myndigheten inte getts prövningsrätt i fråga om ändring eller upphävande av användarrättigheter. Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

82 §. Rätt att få uppgifter för den riksomfattande planeringen av anvisande till kommuner. Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

83 §. Rätt att regionalt få uppgifter för anvisande till kommuner. Det föreslås att den svenska språkdräkten i 1 mom. rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten på så sätt att Migrationsverket och förläggningen ska lämna ut de uppgifter som avses i paragrafen till närings-, trafik- och miljöcentralen. Detta motsvarar det sätt som allmänt används i lagspråket för att uttrycka en annan myndighets rätt att få information. Enligt den svenska språkdräkten i den lag som träder i kraft den 1 januari 2025 ska Migrationsverket eller förläggningen förse närings-, trafik- och miljöcentralen med de uppgifter som avses i momentet. Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

84 §. Rätt att få information för att nå personer som ska omfattas av tjänster i enlighet med integrationsprogrammet. Det föreslås att paragrafens 3 och 4 mom. ändras så att hänvisningen till 15 §, som ska upphävas, ersätts med en hänvisning till 14 §. Utlämnandet av uppgifter är också i fortsättningen viktigt, eftersom bedömningen av behovet av tjänster är till avsevärd nytta för invandrare och offer för människohandel som annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd.

85 §. Rätt till information mellan kommuner. I paragrafen stryks hänvisningen till den sektorsövergripande integrationsplanen, eftersom den slopas i enlighet med vad som anförts ovan.

Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

86 §. Rätt att få information för tillhandahållande av integrationsfrämjande tjänster. Det föreslås att 2 mom. ändras så att där stryks hänvisningarna till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 15 §, den sektorsövergripande integrationsplan enligt 17 § och till integrationsplanen för familjer enligt 21 §. I stället ska det föreskrivas att de aktörer som nämns i paragrafen har rätt att få information i situationer där välfärdsområdet på kommunens begäran deltar i utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 §. När integrationsplanen utarbetas sektorsövergripande mellan olika myndigheter i enlighet med 14 § 4 mom. behövs det fortfarande motsvarande bestämmelser om rätten att få information för att genomföra tjänsten. Vidare stryks hänvisningarna till den sektorsövergripande integrationsplanen i 4 mom.

88 §. Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas rätt till information. Det föreslås att hänvisningarna till den sektorsövergripande integrationsplanen stryks i paragrafen, eftersom den sektorsövergripande integrationsplanen enligt 17 § slopas i lagen.

Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

91 §. Rätt att få information för styrnings- och övervakningsuppgifter. Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

95 §. Sökande av ändring. Det föreslås att hänvisningen till den sektorsövergripande integrationsplanen stryks i 3 mom. i paragrafen, eftersom den sektorsövergripande integrationsplanen enligt 17 § slopas i lagen.

Det föreslås att den svenska språkdräkten i paragrafen rättas så att den motsvarar den finska språkdräkten.

96 §. Tjänsteansvar. Det föreslås att hänvisningen till den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 15 § stryks i paragrafen, eftersom det föreslås att den slopas i lagen i enlighet med vad som anförts ovan.

Det föreslås en språklig översyn av paragrafens svenska språkdräkt.

98 §. Stödjande av återflyttning. Paragrafen ändras så att även kommuner som hör till landskapet Åland kan ersätta de kostnader som anges i paragrafen. Enligt 66 § i integrationslagen kan välfärdsområden och kommuner som hör till landskapet Åland få ersättning för kostnaderna för stödjande av återflyttning som avses i 98 §. För att lagstiftningen ska vara tydlig bör även kommuner som hör till landskapet Åland nämnas i 98 §. Ändringen är teknisk.

102 §. Övergångsbestämmelser. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det motsvarar innehållet i lagen om främjande av integration (1386/2010). I 1 mom. föreskrivs det att kommunen senast den 31 december 2026 ska ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av 48 § i den lag om främjande av integration som upphävts genom den lag om främjande av integration som träder i kraft den 1 januari 2025. Kommunen och välfärdsområdet ska senast den 31 december 2026 ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av 50 § i den lag som upphävts.

Enligt 48 § i lagen om främjande av integration (1386/2010) ersätts kommunen och välfärdsområdet för kostnaderna för tolkning som kommunen eller välfärdsområdet ordnat för en person som avses i 2 § 2 eller 3 mom. i den lagen. Enligt 50 § i den lagen (1386/2010) betalas till kommunen kalkylerad ersättning för kostnader för anordnande av inledande kartläggning enligt 9 § i samma lag.

Det föreslås att paragrafen ändras så att i fråga om tolkning ska kommunen och välfärdsområdet ha möjlighet att före utgången av december 2026 ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av 48 § i den lag om främjande av integration som upphävts genom denna lag. När det gäller anordnande av inledande kartläggning ska endast kommunen ha möjlighet att före utgången av december 2026 ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av 50 § i den lagen.

Det föreslås en språklig översyn av den svenska språkdräkten i 1 och 3 mom.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om främjande av integration (681/2023) 5 § 14 punkten 13 § 3 mom., 15, 17 och 21 §, 22 § 2–4 mom., 48 §, 50 § 2 mom. 2 punkten, 63 § 3 mom., 76 § 2 mom., 86 § 2 mom.,

ändras den svenska språkdräkten i 1 § 2, 5 och 7 punkten, 2 §, 3 § 2 mom., 4 § 1 och 2 mom., 5 § 5, 10, 12–13 och 16–18 punkten, 6, 7, 9 och 10 §, 11 § 1 mom., 13 § 1 mom., 14 §, 18 och 19 §, 20 § 3–5 mom., 22 §, 23 § 1–5 mom., 24 § 1–3 mom., 25 § 1 mom., 26 och 27 §, 29 § 3 mom., 30 § 1 mom., 31 §, rubriken för 3 kap., 33 § 1 mom., rubriken för 34 §, 34 § 1 mom., 35–37 §, 38 § 2–5 mom., 39–43 §, 45–47 § och 49–51 §, 52 § 1 och 2 mom. 53 och 54 §, 55 § 1–2 mom., rubriken för 59 §, 59 § 1, 3 och 4 mom., 61 § 1, 2 och 4 mom., 62 § 1 och 2 mom., rubriken för 64 §, 64 § 1 mom., rubriken för 65 §, 65 § 1–3 mom., 66 §, 71 § 3 mom., 73–77, 79–83, 85, 88 och 91 §, 95 § 1 och 3 mom., 96 § och 102 § 1 och 3 mom.,

samt 5 § 5 punkten, 10 § 2 mom., 13 § 1–2 punkten, 16 §, rubriken för 18 §, 18 § 1 mom., 19 §, 20 §, rubriken för 22 §, rubriken för 23 §, 23 § 1–3 mom., rubriken för 24 §, 24 § 2 mom. 1 punkten, 28 § 1 mom. 2 punkten, 31 §, 32 § 1 mom., 45 §, 49 § 1 mom., 57 §, 59 § 1 mom., 60 § 2 punkten, 62 § 1 och 4 mom., 63 § 1 och 2 mom., 68 § 1 mom., 73 § 1 mom. 5 och 6 punkten, 76 § 1 mom., 78 §, 80 § 1 mom., 84 § 3 och 4 mom., 85 §, 86 § 2 och 4 mom., 88 §, 95 § 3 mom., 96 §, 98 § samt 102 § 1 mom., och

fogas till 14 § 1 mom. nya 5–7 punkter och till paragrafen nya 4–6 mom., till 20 § ett nytt 2 mom. och till 45 § ett nytt 4 mom.,

av dem 2 och 39 § i sin svenska språkdräkt sådana de lyder delvis ändrade i lag 322/2024, 68 § 1 mom. och 86 § 2 och 4 mom. sådana de lyder delvis ändrade i lag 322/2024, som följer: med riksdagens beslut

ändras

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja

2) invandrares sysselsättning eller företagande,

5) invandrares välbefinnande och hälsa,

7) tillgången till behövliga och högklassiga integrationsfrämjande tjänster,

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på den som har ett giltigt uppehållstillstånd i Finland enligt utlänningslagen (301/2004). Denna lag tillämpas även på den vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats ett uppehållskort i enlighet med utlänningslagen. Lagen tillämpas även på en nordisk medborgare vars uppehållsrätt har registrerats i enlighet med vad som har överenskommit mellan de nordiska länderna om registrering av befolkningen.

Med avvikelse från 1 mom. tillämpas 10 § även på andra invandrare som vistas i Finland. Med avvikelse från 1 mom. tillämpas 68 § även på finska medborgare som är offer för människohandel i enlighet med 3 § 7 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011).

Bestämmelserna i 4 kap. om anvisande till kommunplats och i 61–66 § om ersättning för kostnader till kommuner eller välfärdsområden tillämpas på den som

- 1) får internationellt skydd enligt utlänningslagen,
- 2) efter att ha ansökt om internationellt skydd har beviljats uppehållstillstånd enligt 51, 52 eller 89 § i utlänningslagen,
- 3) på grundval av 93 § i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser,
- 4) har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd enligt 52 a § 2 mom. eller 54 § 5 mom. i utlänningslagen, eller
- 5) har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 § i utlänningslagen och som uppfyller villkoren i 4 § i lagen om hemkommun (201/1994).

Bestämmelserna i 4 kap. och 61–66 § tillämpas dessutom på en familjemedlem eller annan anhörig till en person som avses i 3 mom., om familjebandet till den som avses i 3 mom. har funnits redan innan den personen kom till Finland.

Bestämmelserna i 61, 62 och 65 § om ersättning för kostnader till kommunen eller välfärdsområdet tillämpas på ett barn till en person som avses i 3 eller 4 mom., om barnet har fötts i Finland.

Bestämmelserna i 3 kap. och bestämmelserna om ersättning av kostnader i 69 § tillämpas på en person under 23 år som

- 1) har kommit till Finland som minderårig utan vårdnadshavare och har beviljats uppehållstillstånd efter att som minderårig ha ansökt om internationellt skydd eller har tagits till Finland inom en flyktingkvot enligt 90 § i utlänningslagen,
- 2) har anvisats till Finland inom en flyktingkvot enligt 90 § i utlänningslagen när han eller hon var minderårig och utan vårdnadshavare, och har uppnått myndighetsåldern innan han eller hon anlät till Finland,
- 3) har tagits till Finland som minderårig utan vårdnadshavare på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser med stöd av 93 § i utlänningslagen,
- 4) har kommit till Finland som minderårig utan vårdnadshavare, har beviljats ett uppehållstillstånd som avses i 110 § i utlänningslagen och har en hemkommun enligt lagen om hemkommun,
- 5) är minderårig och efter att ha kommit till Finland har förlorat sin vårdnadshavare och
 - a) har beviljats uppehållstillstånd efter att ha ansökt om internationellt skydd som minderårig,
 - b) har tagits till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen,
 - c) på grundval av 93 i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser, eller
 - d) har beviljats ett uppehållstillstånd som avses i 110 § i utlänningslagen och har en hemkommun enligt lagen om hemkommun,
- 6) är minderårig och har anlät som familjemedlem eller annan anhörig till en person som avses i 1–5 punkten, eller
- 7) är en i 1–6 punkten avsedd person som har fått finskt medborgarskap.

Tillämpning av lagen på arbetssökande

När tjänster som avses i 14–24 § ordnas och tillhandahålls för en i 5 § 5 punkten avsedd integrationskund som är registrerad som arbetssökande iaktas dessutom vad som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

4 §

Tillämpning av lagen på barn

När denna lag tillämpas på personer under 18 år ska barnets bästa beaktas i första hand. Vid bedömningen av barnets bästa ska 4 § 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007) tillämpas.

Vid genomförandet av åtgärder och tjänster enligt denna lag ska barnets önskemål och åsikter utredas, och de ska beaktas enligt barnets ålder och utvecklingsnivå. Ett barn ska enligt sin ålder och utvecklingsnivå och på ett språk som barnet förstår tillförsäkras möjlighet att få information i ett ärende som gäller barnet och att framföra sina åsikter och önskemål i ärendet.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) integrationskund en invandrare som har en gällande integrationsplan,

10) tjänster som ingår i integrationsprogrammet tjänster som kommunen ordnar i inledningskedet av integrationen och som har till syfte att främja invandrarens integration, sysselsättning eller företagande, kompetens och arbetslivsfärdigheter, förverkligandet av likabehandling, delaktighet och jämlikhet, invandrarens hälsa och välbefinnande, medborgarfärdigheter för vardagen samt deltagande i organisationsverksamhet och annan samhällelig verksamhet,

12) samhällsorientering studier som ingår i integrationsprogrammet och som förstärker integrationskundens förståelse för det finländska samhället, för medborgarfärdigheterna för vardagen samt för de egna rättigheterna och skyldigheterna och som ordnas på integrationskundens eget språk eller ett språk som denne har goda kunskaper i,

13) integrationsplan en individuell plan som utarbetas för främjande av integrationen och där kommunen tillsammans med invandraren kommer överens om individuella mål och tjänster för integration och sysselsättning samt om deltagande i tjänsterna,

16) kommunplats en anmälan som baserar sig på ett i 42 § avsett avtal mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och kommunen om kommunens beredskap att ordna bostad, mottagande och tjänster och att ta emot en invandrare som avses i 2 § 3 eller 4 mom. inom förfarandet för anvisande till kommuner enligt 4 kap.,

17) anvisande till kommun förfarande där närings-, trafik- och miljöcentralen på det sätt som anges i 43 § anvisar en i 2 § 3 eller 4 mom. avsedd person till en kommunplats som kommunen har beviljat eller där personen flyttar till kommunen från en förläggning med hjälp av förläggningens stödåtgärder eller självständigt,

18) sektorsövergripande samarbete mellan myndigheter från olika sektorer, organisationer, föreningar, sammanslutningar, stiftelser, utbildningsproducenter, läroanstalter, serviceproducenter och andra aktörer,

6 §

Tolkning och översättning

Bestämmelser om myndigheters skyldighet att sörja för tolkning eller översättning i ett ärende finns i 26 § i förvaltningslagen (434/2003).

7 §

Rätten till arbetslöshetsförmån och utkomststöd

Bestämmelser om invandrades rätt till arbetslöshetsförmån finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och bestämmelser om invandrades rätt till utkomststöd i lagen om utkomststöd (1412/1997).

9 §

Kontakt för bedömning av behovet av integrationsfrämjande tjänster

Om en myndighet i sitt arbete har fått kännedom om en person som bedöms vara i behov av i denna lag avsedda integrationsfrämjande tjänster och vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort har beviljats eller vars uppehållsrätt har registrerats för högst tre år sedan, ska myndigheten hänvisa personen till integrationsfrämjande tjänster eller, om personen ger sitt samtycke, ta kontakt med den myndighet i kommunen som svarar för integrationsfrämjande tjänster så att behovet av tjänster kan bedömas.

Kommunen ska utse den aktör som ska kontaktas och när denna kontaktats börja behandla saken utan dröjsmål, samt efter behov inleda de åtgärder som avses i 2 kap.

10 §

Vägledning och rådgivning

Kommunen ska sörja för allmän vägledning och rådgivning för invandrare och integrationskunder. Kommunen svarar för att det inom dess område finns verksamhetsställen eller tjänster som motsvarar behovet och där invandraren kan få personlig vägledning och rådgivning oavsett orsaken till invandringen och hur länge vistelsen i landet har varat. Vägledning och rådgivning kan genomföras av kommunen eller en serviceproducent.

Kommunen ska vid behov ge invandrare information om det finländska samhället, service- och utbildningssystemet, arbetslivet samt invandrades rättigheter och skyldigheter i Finland. Kommunen ska vid behov hänvisa invandraren till en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § eller till tjänster eller verksamhet som tillhandahålls av kommunen, välfärdsområdet, någon annan myndighet eller en läroanstalt, högskola, organisation, förening eller sammanslutning eller någon annan aktör som främjar integration eller etablering.

11 §

Basinformation om det finländska samhället

Myndigheter som tillämpar denna lag ska informera invandrare om deras rättigheter och skyldigheter i det finländska samhället och arbetslivet i samband med delgivningen av beslutet om uppehållstillstånd, registreringen av uppehållsrätt, beviljandet av uppehållskort eller registreringen av hemkommuns- och befolkningsuppgifter.

13 §

Innehållet i kommunens integrationsprogram

Kommunen ska ordna ett integrationsprogram som ska innehålla

- 1) en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §,
- 2) utarbetande av en integrationsplan enligt 16 §,
- 3) flerspråkig samhällsorientering enligt 25 §,
- 4) i 26 § avsedd och annan utbildning och tjänster som främjar kunskaper i finska och svenska, läs- och skrivkunnsighet, samhälls- och arbetslivsfärdigheter samt sysselsättning och företagande,
- 5) vägledning och rådgivning under programmet, och
- 6) slutttestning av språkkunskaperna enligt 26 §.

14 §

Bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster

Kommunen ska utarbeta en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster för en invandrare vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort beviljades eller uppehållsrätt registrerades för högst tre år sedan och som

- 1) är en arbetslös arbetssökande,
- 2) är en sådan person som avses i 2 § 3 eller 4 mom.,
- 3) får stöd för hemvård av barn enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), eller
- 4) ber om en bedömning eller i fråga om vilken kontakt tagits på det sätt som avses i 9 § och invandraren anses behöva en bedömning,
- 5) annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd,
- 6) är ett sådant barn eller en sådan ung person som avses i 2 § 6 mom.,
- 7) är offer för människohandel.

Kommunen ska bedöma invandrarens kompetens och förutsättningar för sysselsättning och studier samt andra förutsättningar för integration samt dennes behov av utbildning och andra integrationsfrämjande tjänster som tillhandahålls av kommunen eller en serviceproducent och behovet av deltagande i organisationers, föreningars eller sammanslutningars verksamhet. Under bedömningen utreds invandrarens mål och önskemål, tidigare utbildning, arbetshistorik, språkkunskaper, arbets- och funktionsförmåga som påverkar förutsättningarna för anställning och integration samt andra faktorer som har avsevärd betydelse för anställning och integration. För utredningen av behovet av tjänster kan invandraren hänvisas till behövliga expertbedömningar och undersökningar. Bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster ska inledas utan dröjsmål när kommunen får kännedom om en sådan person.

Åtgärder som ingår i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster kan ordnas i stället för de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 1 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Välfärdsområdet kan på kommunens begäran delta i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter

samordning av de tjänster enligt 12 § som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

En bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster behöver inte utarbetas för ett barn som avses i 1 mom. 6 punkten, om barnets behov av tjänster kan tillgodoses genom någon annan kundplan.

Beträffande offer för människohandel får avvikelse göras från den tidsfrist på tre år som anges i 1 mom., om personen fås att omfattas av kommunens integrationsfrämjande tjänster först när tidsfristen har gått ut.

Utifrån bedömningen ska kommunen vid behov hänvisa personen också till andra myndigheters tjänster. Kommunen kan vid behov även hänvisa personen till en serviceproducenters integrationsfrämjande tjänst samt till en organisations, föreningars eller sammanslutningars verksamhet.

Närmare bestämmelser om innehållet i och genomförandet av bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Integrationsplan

Kommunen ska utarbeta en integrationsplan för en sådan invandrare som avses i 14 § 1 mom. om personen utifrån bedömningen enligt 14 § bedöms vara i behov av en integrationsplan för att främja sin integration.

18 §

Mål som ska överenskommas i integrationsplanen

Kommunen och invandraren ska i integrationsplanen komma överens om de individuella långsiktiga målen för integrationen och sysselsättningen eller företagandet samt om målen under tiden för integrationsplanen. När de individuella målen ställs ska invandrarens önskemål, kompetens, livssituation samt arbets- och utbildningshistorik beaktas.

Som mål för en invandrare som är arbetssökande ska, vid sidan av andra integrationsfrämjande mål, ställas sysselsättning eller företagande.

Som mål för en annan invandrare än en sådan som avses i 2 mom. ska, vid sidan av andra integrationsfrämjande mål, i regel ställas förstärkande av arbetslivsfärdigheter och arbetslivsorientering samt sysselsättning eller företagande.

Med avvikelse från 2 och 3 mom. ska som mål för en integrationskund som är under 25 år i regel ställas att personen åtminstone ska genomgå utbildning på andra stadiet.

19 §

Innehållet i integrationsplanen

Kommunen och invandraren ska i integrationsplanen i den omfattning som invandrarens egna mål, kompetens och behov av integrationstjänster förutsätter komma överens om tjänster som främjar integration, sysselsättning eller företagande, hälsa och välbefinnande samt samhälleliga färdigheter, om deltagande i organisationers, föreningars eller sammanslutningars verksamhet, om studier i finska eller svenska samt om vägledning och rådgivning. I integrationsplanen för en invandrare som registrerats som arbetssökande ska en jobbsökningsskyldighet i enlighet med 44 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice uppställas, om inte något annat följer av den lagen. I planen ska det också överenskommas om uppföljningen av genomförandet av tjänsterna.

Kommunen svarar för att de tjänster som ingår i integrationsplanen utgör en ändamålsenlig och vid behov en sektorsövergripande tjänstehelhet som främjar invandrarens integration. Integrationsplanen ska innehålla tjänster som ingår i integrationsprogrammet enligt 13 § eller andra integrationsfrämjande tjänster.

I integrationsplanen ska de överenskomna tjänsternas ändamålsenlighet motiveras med avseende på uppnåendet av det mål som har ställts för invandrarens integration och sysselsättning eller företagande.

20 §

Utarbetande av integrationsplanen

Kommunen ska utarbeta en integrationsplan utan dröjsmål efter att invandraren har genomgått den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 4 §. Integrationsplanen kan utarbetas i samband med den inledande intervju som ingår i bedömningen.

Välfärdsområdet kan på kommunens begäran delta i utarbetandet av integrationsplanen enligt 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster enligt 12 § som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

Integrationsplanen ska utarbetas senast inom tre år efter det att det första uppehållstillståndet eller uppehållskortet beviljades eller den första uppehållsrätten registrerades.

Beträffande offer för människohandel får avvikelse göras från den tidsfrist på tre år som anges i 3 mom., om personen fås att omfattas av kommunens integrationsfrämjande tjänster först när tidsfristen har gått ut.

Integrationskunden ska hänvisas att söka sig till utbildning eller andra integrations- och sysselsättningsfrämjande tjänster som motsvarar kundens individuella behov, i enlighet med vad som överenskommit i integrationsplanen, inom en månad från det att integrationsplanen utarbetades. Hänvisandet ska vid behov göras i samarbete med den myndighet som ansvarar för att ordna tjänsten, med en serviceproducent eller med en organisation, förening eller sammanlutning.

22 §

Översyn av integrationsplanen

Kommunen ska följa genomförandet av en integrationsplan. Integrationsplanen ska ses över på initiativ av kommunen med anledning av förändringar som skett i integrationskundens behov av tjänster eller livssituation eller på begäran av integrationskunden. Integrationsplanen ska dock ses över minst var sjätte månad.

Med avvikelse från 2 mom. får kommunen eller välfärdsområdet dock göra översynen tillsammans med integrationskunden, om planen ses över och ändras endast i fråga om en tjänst som den kommun eller det välfärdsområde som gör översynen har organiseringsansvaret för.

23 §

Integrationsplanens varaktighet och upphörande

Varaktigheten för en integrationsplan bestäms individuellt för en integrationskund

- 1) på grundval av de mål som överenskommit i integrationsplanen,
- 2) på grundval av den samlade arbets- och utbildningshistoriken och annan kompetens, och
- 3) på grundval av de tjänster som planerats och tillhandahållits.

Den första integrationsplanen kan utarbetas för högst ett år. Den sammanlagda maximala varaktigheten för integrationsplaner är två år från det att den första integrationsplanen utarbetades.

Den maximala varaktighet som anges i 2 mom. kan förlängas med högst två år om det är motiverat på grund av integrationskundens knappa utbildningsbakgrund eller behovet av sektorsövergripande tjänster och om det behövs särskilda åtgärder för att stödja integrationskundens integration och sysselsättning eller för att den maximala varaktighet som anges i 2 mom. har gått ut medan invandraren fått stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn och på deltid deltagit i integrationsplanen.

Den maximala varaktigheten kan även förlängas för en tid som motsvarar orsakens varaktighet om integrationsplanen tillfälligt inte kunnat genomföras på grund av skada eller sjukdom eller för att invandraren använt sina graviditets- eller föräldrapenningsdagar enligt 9 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller av någon annan med dessa jämförbar orsak.

Bestämmelser om förlängning av varaktigheten för och fortsatt giltighet för en integrationsplan för genomförande av frivilliga studier för en integrationskund som är registrerad som arbetssökande finns i 31 §.

24 §

Integrationskundens skyldighet att följa integrationsplanen

Kommunen ska för integrationskunden redogöra vilka rättigheter och skyldigheter som följer av planen och de anknypande tjänsterna. Redogörelsen ska ges så att integrationskunden förstår vilka rättigheter och skyldigheter han eller hon har.

Integrationskunden ska

- 1) delta i utarbetandet och översynen av integrationsplanen,
- 2) genomföra den plan som utarbetats med honom eller henne,
- 3) söka sig till och regelbundet delta i de tjänster som överenskommit i planen,
- 4) underrätta kommunen hur han eller hon har genomfört planen, och
- 5) underrätta kommunen om betydande förändringar i sitt behov av tjänster eller sin livssituation eller andra förändringar som kan påverka uppnåendet av de mål som överenskommit i planen och deltagandet i tjänsterna.

Dessutom ska en integrationskund som är registrerad som arbetssökande informera om genomförandet av planen på det sätt som anges i 39 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

25 §

Flerspråkig samhällsorientering

Kommunen ska ordna samhällsorientering för integrationskunderna, i den mån det är möjligt på deras modersmål eller på språk som de annars har goda kunskaper i, med beaktande av integrationskundernas behov av tjänster och språkliga behov i kommunen. Flerspråkig samhällsorientering kan genomföras av kommunen eller av en serviceproducent.

26 §

Innehållet i integrationsutbildning

Som integrationsutbildning för en integrationskund som inte är läropliktig enligt läropliktslagen (1214/2020) ordnas på basis av dennes integrationsmål, kompetens och behov av integrationsfrämjande tjänster

- 1) undervisning i finska eller svenska,

2) undervisning i yrkesfärdigheter eller andra färdigheter som behövs i arbetslivet, karriärvägledning eller yrkesplanering och vägledning med avseende på fortsatta studier, sysselsättningsfrämjande tjänster eller arbetsmarknaden,

3) annan undervisning som främjar beredskap i anslutning till samhälleliga och kulturella färdigheter samt medborgarfärdigheter för vardagen.

Integrationsutbildningen ska även innehålla en period av inlärnin g i arbete eller verksamhet som stöder arbets- och funktionsförmågan. Dessutom ska den innefatta identifiering av tidigare förvärvade kompetenser.

Det språkliga målet i integrationsutbildningen ska vara att integrationskunden når fungerande och grundläggande språkkunskaper i finska eller svenska. Sluttestning i finska eller svenska ska ordnas som en del av integrationsutbildningen.

Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för integrationsutbildningen för vuxna invandrare och bestämmer hur sluttestningen av språkkunskaper i finska och svenska ska genomföras. I läroplansgrunderna fastställs utbildningens mål och huvudinnehåll och bedömningen av en studerandes kunnande samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den som producerar utbildningstjänsterna ska utifrån läroplansgrunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen. Utbildningsproducenten får av grundad anledning avvika från läroplansgrunderna.

Med avvikelse från 1–4 mom. kan som integrationsutbildning i enlighet med kundens behov genomföras

1) utbildning i läs- och skrivkunni ghet, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete, eller

2) grundläggande utbildning för vuxna, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens grunder för läroplanen för den grundläggande utbildningen för vuxna.

27 §

Ordnan de av integrationsutbildning

Kommunen svarar för att det i kommunen erbjuds integrationsutbildning motsvarande behovet hos de integrationskunder som bor i kommunen. Kommunen ska hänvisa en integrationskund som inte är läropliktigt till integrationsutbildning som genomförs av kommunen eller någon annan aktör.

Integrationsutbildningen för en integrationskund som är registrerad som arbetssökande ordnas i regel som arbetskraftsutbildning i enlighet med lagen om ordnan de av arbetskraftsservice. Integrationsutbildning kan också ordnas i form av frivilliga studier.

Kommunen ska dessutom samordna integrationsutbildningen med de tjänster som ingår i integrationsprogrammet, kommunens övriga tjänster och de tjänster som avses i lagen om ordnan de av arbetskraftsservice samt med det nationella utbildningssystemet så att integrationskunden har tillgång till samordnade tjänstehelheter som främjar sysselsättning och yrkeskompetens.

28 §

Stöd för frivilliga studier

En integrationskund som bedriver frivilliga studier har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

2) studierna har överenskommit i integrationsplanen, och

29 §

Allmänna förutsättningar för stöd för frivilliga studier

I frivilliga studier som stöds kan utöver studierna ingå inläring i arbete eller verksamhet inom en frivilligorganisation eller annan frivilligverksamhet. Minst hälften av tiden för frivilliga studier som stöds ska bestå av studier.

30 §

Förutsättningar för frivilliga studier

När förutsättningarna i 28 och 29 § uppfylls kan som frivilliga studier stödjas studier

1) om vilka föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), om integrationskunden inte har de kunskaper och färdigheter som nås i den grundläggande utbildningen och studierna kan anses vara ändamålsenliga med beaktande av de mål som fastställts i integrationskundens integrationsplan,

2) om vilka föreskrivs i gymnasielagen (714/2018), om avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling,

3) om vilka föreskrivs i lagen om yrkesutbildning (531/2017), yrkeshögskolelagen (932/2014) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskola, och som syftar till att avlägga delar av nämnda examina eller som utgör tilläggsutbildning, fortbildning eller specialiseringsutbildning enligt de lagarna, yrkeshögskolornas förberedande utbildning för invandrare och öppen undervisning vid universitet och yrkeshögskolor,

4) om vilka föreskrivs i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),

5) om vilka föreskrivs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), om utbildningen utgör sådan integrationsutbildning som avses i 26 § i denna lag, utbildning inom läs- och skrivkunnighet eller utbildning som ökar yrkesfärdigheterna och yrkesbehörigheten, förutsatt att en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas,

6) som gör integrationskunden behörig i sitt yrke i Finland.

31 §

Fortsatta frivilliga studier efter att maximitiden för integrationsplanen har gått ut

Integrationsplanens varaktighet för en integrationskund som inte har fyllt 25 år kan förlängas med högst ett år för slutförande av de frivilliga studierna om kundens studier som stöds med arbetslöshetsförmån i enlighet med denna lag fortfarande pågår när den i 23 § avsedda maximitiden för integrationsplanen går ut.

Om studier som stöds med arbetslöshetsförmån i enlighet med denna lag fortfarande pågår för en integrationskund som har fyllt 25 år när den i 23 § avsedda maximitiden för integrationsplanen går ut kan stödet för studierna fortsätta trots att maximitiden för planen har gått ut.

I den situation som avses i 2 mom. fortsätter integrationsplanen att gälla i fråga om stödet för frivilliga studier till dess att det för personen utarbetas en sysselsättningsplan enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice eller någon annan plan som ersätter en sysselsättningsplan än

en integrationsplan. En sysselsättningsplan eller en annan plan som ersätter en sysselsättningsplan än en integrationsplan ska utarbetas utan onödigt dröjsmål efter det att integrationsplanens maximitid har gått ut.

32 §

Tillämpning av lagen om ordnande av arbetskraftsservice på frivilliga studier

I fråga om frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 28 § och som ingår i en integrationsplan eller, i den situation som avses i 31 § 2 mom., en annan sådan plan som avses i 3 mom. i den paragrafen tillämpas 75–80 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice på överenskommelsen om studierna, på stödtiden, på integrationskundens skyldigheter, på uppföljningen och avbrytandet av studierna och på skyldigheten för integrationskunden och producenten av utbildningstjänster att lämna information. Frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån kan i en situation som avses i 31 § 2 mom. inkluderas i planen trots vad som i 75 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreskrivs om överenskommelse i planen innan studierna inleds.

3 kap.

Bestämmelser om barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga utan vårdnadshavare

33 §

Ordnande av boende för barn som är i landet utan vårdnadshavare

Välfärdsområdet ska för ett barn som avses i 2 § 6 mom. och som befinner sig i Finland inom välfärdsområdets område utan vårdnadshavare ordna omvårdnad, omsorg och fostran i ett sådant familjegrupphem som avses i 22 a § i socialvårdslagen (1301/2014), i form av familjevård enligt familjevårdslagen (263/2015) eller på något annat ändamålsenligt sätt i form av sådan service som avses i 14 § i socialvårdslagen.

34 §

Stöd för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga utan vårdnadshavare

För ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom. ska i enlighet med hans eller hennes individuella behov stöd ordnas av välfärdsområdet på det sätt som avses i socialvårdslagen och av kommunen som en del av de tjänster som kommunens ansvarar för enligt 12 §. Välfärdsområdet och kommunen ska samordna sina tjänster för barn och unga som kommit till landet utan vårdnadshavare.

35 §

Förordnande av företrädare

För ett barn som avses i 2 § 6 mom. och som befinner sig i Finland utan vårdnadshavare eller annan laglig företrädare ska det utan dröjsmål utses en företrädare.

Välfärdsområdet ska ansöka om förordnande av företrädare efter att ha hört barnet och beaktat barnets bästa på det sätt som föreskrivs i 4 §.

Företrädaren förordnas av den tingsrätt inom vars domkrets barnets hemkommun finns. Beslutet om förordnande av företrädare ska följas trots att beslutet inte har vunnit laga kraft.

Tingsrätten ska meddela välfärdsområdet, kommunen, Migrationsverket och befolkningsdatasystemet om beslut rörande förordnande av företrädare för barn eller befriande från sådana uppdrag.

Om barnet har i 66 § i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) avsedd egendom som förvaltas av företrädaren ska tingsrätten meddela förmyndarmyndigheten om förordnandet av företrädare för anteckning om företrädarens uppdrag i registret över förmynderskapsärenden.

36 §

Styrningen av, planeringen av och tillsynen över företrädarverksamheten

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för styrningen av, planeringen av och tillsynen över företrädarverksamheten.

37 §

Företrädarens behörighet och uppgifter

På behörigheten och uppgifterna för en företrädare som förordnas med stöd av denna lag tillämpas 40 och 41 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

38 §

Befriande av en företrädare från sitt uppdrag och upphörande av företrädaruppdraget

Ansökan till tingsrätten om befrielse från uppdraget som företrädare kan göras av företrädaren, av barnet självt om barnet har fyllt 15 år, av välfärdsområdet eller av barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare för barnet.

Företrädaren befrias från sitt uppdrag av den tingsrätt inom vars domkrets barnets hemkommun finns. Beslutet om befriande av företrädaren från dennes uppdrag ska följas trots att beslutet inte har vunnit laga kraft.

På tingsrättens anmälningsplikt tillämpas 35 § 4 och 5 mom.

På upphörande av företrädaruppdrag tillämpas 43 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

39 §

Arvodet till företrädaren och kostnader

Utvecklings- och förvaltningscentret betalar på ansökan ett arvode av statens medel till en företrädare som förordnats för ett barn på basis av den tid som företrädaren har använt till uppgifterna och ersättning för kostnaderna för företrädandet, när företrädaren har förordnats med stöd av denna lag eller lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och

om identifiering av och hjälp till offer för människohandel och den minderårige har beviljats uppehållstillstånd.

Närmare bestämmelser om grunderna för utbetalning av arvode, arvodets storlek och kostnader som ska ersättas samt om förfarandet vid utbetalning av arvode och ersättning för kostnader får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Nationell planering och utveckling av anvisande till kommuner

Arbets- och näringsministeriet svarar för den nationella planeringen och utvecklingen av anvisande till kommuner samt för att årligen fastställa nationella mål för kommunplatserna inom närings-, trafik- och miljöcentralernas områden.

41 §

Regional planering och utveckling och regionalt genomförande av anvisande till kommuner

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för den regionala planeringen och utvecklingen av anvisande till kommuner samt som en del av detta för utarbetandet och genomförandet av den regionala strategin för anvisande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till kommuner. Som en del av den regionala planeringen ska närings-, trafik- och miljöcentralen säkerställa att det finns kommunplatser i området som motsvarar de nationella målen. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska stödja kommunerna och välfärdsområdena inom sitt område i beredskapen att ta emot personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. och som flyttar till en kommunplats i kommunen med eller utan utnyttjande av förlägningens stödåtgärder.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska genomföra den regionala planeringen i samarbete med kommunerna, välfärdsområdena, Migrationsverket och förläggningarna, flyktingslussarna och familjegrupphemmen i området samt med andra myndigheter som är viktiga med avseende på anvisande till kommuner och med aktörer inom tredje sektorn.

42 §

Avtal om anvisande till kommunen och främjande av integration

Kommunen kan med närings-, trafik- och miljöcentralen ingå ett avtal om anvisande till kommunen och främjande av integration. Avtalet ska innehålla bestämmelser om beredskapen att ta emot personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och att tillhandahålla tjänster samt om kommunplatser till vilka en person som avses i 2 § 3 och 4 mom. kan hänvisas i enlighet med 43 §. En kommun som inte hör till landskapet Åland ska samråda med välfärdsområdet innan ett avtal upprättas. En kommun som hör till landskapet Åland ska samråda med hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland innan ett avtal upprättas.

Avtalet är i regel flerårigt och det ska ses över minst vart fjärde år.

43 §

Anvisande till kommuner

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska till en kommunplats som överenskommit genom ett i 42 § avsett avtal

1) på framställning av Migrationsverket anvisa en person som tagits till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen, och

2) på framställning av en förläggning anvisa en person som avses i 2 § 3 mom. och som befinner sig i en utsatt ställning i den mening som avses i 6 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan dock på framställning av Migrationsverket eller en förläggning till en kommun anvisa en annan i 2 § 3 mom. avsedd person än en sådan som avses i 1 mom. i denna paragraf. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan även anvisa en person som avses i 2 § 4 mom. till en kommun.

Innan anvisandet till en kommunplats ska närings-, trafik- och miljöcentralen komma överens med kommunen om anvisande till kommunen. En kommun som inte hör till landskapet Åland ska samråda med välfärdsområdet innan en person anvisas till kommunen, om personen har uppenbara behov av social- och hälsovårdstjänster. En kommun som hör till landskapet Åland ska samråda med hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland om personen har uppenbara behov av hälso- och sjukvårdstjänster.

En i 2 § 3 mom. avsedd person kan flytta från förläggningen till kommunen med eller utan utnyttjande av förläggningens stödåtgärder, om personen anser det vara ändamålsenligt.

Med avvikelse från 3 mom. ska närings-, trafik- och miljöcentralen komma överens med kommunen och välfärdsområdet om anvisande av ett sådant barn eller en sådan ung person som avses i 2 § 6 mom. till en avtalad kommunplats. Av grundad anledning kan närings-, trafik- och miljöcentralen, kommunen och välfärdsområdet även utan ett i 42 § avsett avtal komma överens om placering av barnet eller den unga personen i familjevård enligt 33 §.

45 §

Planering och utveckling av integrationsfrämjandet i kommunen

Kommunen har det allmänna ansvaret och samordningsansvaret för planeringen och utvecklingen av främjandet av integrationen av invandrare och integrationskunder på lokal nivå. Kommunen ska utveckla integrationsfrämjandet genom sektorsövergripande samarbete. Kommunen ska se till att planeringen och utvecklingen av kommunens integrationsfrämjande samordnas med planeringen och utvecklingen av de tjänster som välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

Kommunen ska i sin planering beakta de nationella målen för främjandet av integration och de nationella målen för främjandet av sysselsättning för integrationskundernas del.

Planeringen och utvecklingen av integrationsfrämjandet i kommunen ska beaktas vid utarbetandet av kommunstrategin enligt 37 § i kommunallagen (410/2015) och den kommunala budgeten och ekonomiplanen enligt 110 § i den lagen, den kommunala välfärdsberättelsen och välfärdsplanen enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och planen om ordnande av arbetskraftsservice enligt 15 § 4 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice samt när kommunen utarbetar och följer upp annan planering.

När det gäller arbetssökande kunder genomförs uppföljningen av integrationsfrämjandet på det sätt som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

46 §

Ordnande av kommunala integrationsfrämjande tjänster

Kommunen svarar för att integrationsprogrammet ordnas inom ramen för tillgängliga anslag så att det till sitt innehåll och sin omfattning är sådant som invandrarnas behov av tjänster i kommunen förutsätter. Kommunen svarar för att de tjänster som ingår i integrationsprogrammet och kommunens övriga integrationsfrämjande tjänster utgör en ändamålsenlig och vid behov sektorsövergripande tjänstehelhet som främjar integrationen.

Kommunen ska beakta det sektorsövergripande samarbetet vid genomförandet och uppföljningen av tjänster som ingår i integrationsprogrammet.

Kommunen ska se till att dess tjänster även lämpar sig för invandrare. Kommunen ska se till att den egna personalens kompetens inom integrationsfrämjande utvecklas.

47 §

Samordning av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen ska vid behov i samarbete med välfärdsområdet, andra myndigheter och med i denna lag avsedda serviceproducenter ombesörja samordningen av de integrationsfrämjande tjänster som avses i 12 § på så sätt att de integrationskunder, invandrare och invandrargrupper som behöver samordnade tjänster identifieras och de tjänster som dessa behöver fastställs.

49 §

Beaktande av integrationsfrämjande i planeringen och utvecklingen av välfärdsområdets verksamhet

Välfärdsområdet ska i sin planering beakta behoven hos invandrarna i sitt område och de nationella målen för integrationsfrämjandet.

Integrationsfrämjandet ska beaktas som en del av utvecklingen och uppföljningen av välfärdsområdets övriga verksamhet.

50 §

Välfärdsområdets integrationsfrämjande uppgifter

Välfärdsområdet ska se till att dess tjänster även lämpar sig för invandrare. Välfärdsområdet ska också se till att den egna personalens kompetens inom integrationsfrämjande utvecklas.

Välfärdsområdet svarar för följande uppgifter i anknytning till främjandet av invandrades integration inom sitt verksamhetsområde:

- 1) ordnande av social- och hälsovårdstjänster på det sätt som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård,
- 2) de uppgifter som avses i 33 och 34 § och som gäller ordnande av boende och stöd för ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom.,
- 3) de uppgifter som avses i 35 § och som gäller företrädaren för en minderårig utan vårdnadshavare,
- 4) andra än i 1–4 punkten avsedda uppgifter som föreskrivs särskilt för välfärdsområdet i denna lag.

51 §

Nationell planering, utveckling och styrning av integrationsfrämjandet

Arbets- och näringsministeriet svarar för

1) nationell planering, utveckling och styrning av den integrationsfrämjande politiken och för samordning av den med andra politikområden och med främjandet av goda befolkningsrelationer,

2) uppföljning och utvärdering av integrationshelheten och politiken för integrationsfrämjandet.

Arbets- och näringsministeriet styr närings-, trafik- och miljöcentralerna samt utvecklings- och förvaltningscentret i uppgifter i anslutning till främjandet av integration och främjandet av goda befolkningsrelationer.

52 §

Statens program för integrationsfrämjande

Statsrådet beslutar om den nationella utvecklingen av integrationsfrämjandet genom att för fyra år åt gången utarbeta ett statligt program för integrationsfrämjande där målen för integrationsfrämjandet anges. Arbets- och näringsministeriet svarar för beredningen av programmet. De ministerier som är centrala för utvecklingen av integrationsfrämjandet fastställer för sina respektive förvaltningsområden de mål och åtgärder för utvecklingen av integrationsfrämjandet som ska ingå i statens program för integrationsfrämjande och som ska beaktas som en del av planeringen av verksamheten och ekonomin inom respektive förvaltningsområde.

I statens program för integrationsfrämjande ska beaktas främjandet av likvärdig och tillräcklig tillgång till integrationsfrämjande tjänster i kommunerna och välfärdsområdena, de nationella mål för främjande av sysselsättningen som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och de nationella mål för anvisande till kommuner som avses i 40 § i denna lag.

53 §

Uppföljning av tillgången till tjänster och kostnadsutvecklingen

Arbets- och näringsministeriet ska tillsammans med andra centrala ministerier följa upp genomförandet av likvärdig tillgång, tillräcklig finansieringsnivå och verkningsfullhet i fråga om kommunens integrationsfrämjande tjänster enligt 2 kap.

54 §

Samarbetsorgan mellan ministerierna

För att främja samarbetet och informationsutbytet om integrationsfrämjande mellan ministerierna samt för att samordna åtgärderna stöds arbets- och näringsministeriet av ett samarbetsorgan som består av företrädare för de ministerier som är centrala inom integrationsfrämjandet.

55 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar inom sitt verksamhetsområde för följande uppgifter i anknytning till främjandet av invandras integration och av goda befolkningsrelationer:

1) utveckling, samarbete, samordning och uppföljning av främjandet av integration och etablering på regional nivå samt tillsyn över tillgången till, kvaliteten på och verkningsfullheten hos de i 2 kap. avsedda tjänster som kommunen tillhandahåller andra integrationskunder än sådana som är registrerade som arbetssökande,

2) stöd och råd angående integrationsfrämjande till kommunerna och välfärdsområdena,

3) utarbetande och genomförande av en regional strategi i enlighet med 41 § för anvisande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till en kommun samt övriga i 4 kap. föreskrivna uppgifter om anvisande till kommuner,

4) avtal med välfärdsområdet om inrättande av familjegrupper för barn som avses i 2 § 6 mom.,

5) styrning och övervakning av familjegrupper för barn som avses i 2 § 6 mom. i samarbete med välfärdsområdet, regionförvaltningsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och vid behov Migrationsverket,

6) styrning och övervakning av verksamheten för företrädare som avses i 35 §,

7) avtal med kommunen eller välfärdsområdet om ersättningar som föreskrivs i 8 kap.,

8) främjande av goda befolkningsrelationer och av dialog och samarbete mellan befolkningsgrupper,

9) andra än i 1–8 punkten avsedda uppgifter som föreskrivs särskilt för närings-, trafik- och miljöcentralen i denna lag.

Dessutom kan närings-, trafik- och miljöcentralen vara statsbidragsmyndighet beträffande integrationsfrämjande i sådana uppgifter som avses i 9 och 11 § i statsunderstödslagen (688/2001).

57 §

Regionförvaltningsverkets och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter

Regionförvaltningsverket svarar i frågor som hör till dess verksamhetsområde för planeringen, styrningen och tillsynen när det gäller åtgärder och tjänster som främjar och stöder invandrarers integration samt sörjer för att invandrarernas behov beaktas vid planeringen och ordnandet av andra åtgärder och tjänster som hör till regionförvaltningsverkets verksamhetsområde.

Regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr och utövar tillsyn över verksamheten i sådana familjegrupper som avses i 33 § tillsammans med välfärdsområdet och närings-, trafik- och miljöcentralen. Bestämmelser om tillsynen över socialservice finns i 5 kap. i lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023).

Regionförvaltningsverket ska samarbeta med närings-, trafik- och miljöcentralerna inom sitt verksamhetsområde vid skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

59 §

Statlig ersättning till kommunen och välfärdsområdet

Utvecklings- och förvaltningscentret ska inom ramen för statsbudgeten ersätta kommunen och välfärdsområdet för kostnaderna för ordnandet av de tjänster som avses i denna lag i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel. För en kommun som inte hör till landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att ett integrationsprogram har ordnats i kommunen. För en kommun inom landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att kommunen har utarbetat ett sådant kommunens program för integrationsfrämjande som avses i 26 § i landskapslagen om främjande av integration (Ålands författningssamling 2012:74). Dessutom krävs det att kommunen har ingått ett avtal enligt 42 § med närings-, trafik- och miljöcentralen.

Om den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets tjänster är grunden för att ersättning betalas inte har uppehållstillstånd när han eller hon kommer till landet och sedan uppehållstillstånd beviljats inte uppfyller förutsättningarna enligt 4 § i lagen om hemkommun, betalas ersättning från det att personen beviljades det första uppehållstillståndet. För en person som har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 § i utlänningslagen betalas ersättningen dock först när personens första hemkommun har registrerats i befolkningsdatasystemet.

Den tidpunkt som avses i 2 eller 3 mom. tillämpas inte på vad som föreskrivs i 60, 63, 64 och 67 §. När ett offer för människohandel är finsk medborgare betalas den ersättning som avses i 68 § från den tidpunkt då offret omfattas av det hjälpsystem som avses i 3 § 8 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

60 §

Statsandel

Kommunen beviljas statsandel enligt bestämmelserna i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) för ordnande av följande tjänster och skötseln av följande uppgifter:

2) när det gäller andra än i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda personer samt arbetssökande, utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster och en integrationsplan enligt 14 § samt översyn av en plan enligt 22 §,

61 §

Kalkylerad ersättning till kommunen

Till en kommun som inte hör till landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för mottagande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom., för bedömning av deras kompetens och behov av integrationstjänster, för utarbetande av en integrationsplan, för vägledning och rådgivning samt för ordnande av flerspråkig samhällsorientering, integrationsutbildning, tolkning och andra integrationsfrämjande tjänster.

Till en kommun som hör till landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för mottagande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. samt för ordnande av de uppgifter och den tolkning som avses i landskapslagen om främjande av integration.

Med avvikelse från 3 mom. betalas kalkylerad ersättning för ett barn som avses i 2 § 5 mom. högst fram till dess att ersättningstiden enligt 3 mom. i denna paragraf upphör för barnets i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda förälder.

62 §

Kalkylerad ersättning till välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland

I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. betalas till välfärdsområdet av statens medel kalkylerad ersättning för ordnandet av andra integrationsfrämjande tjänster och tolkning.

Till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för mottagandet av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. samt för ordnandet av de uppgifter och den tolkning som avses i landskapslagen om främjande av integration.

Ersättning betalas för två år från den tidpunkt som avses i 59 §. För en person som tagits till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen och dennes i 2 § 4 mom. i denna lag avsedda familjemedlemmar och andra anhöriga betalas kalkylerad ersättning dock för tre år från den tidpunkt som avses i 59 §.

Med avvikelse från 3 mom. betalas kalkylerad ersättning för ett barn som avses i 2 § 5 mom. högst fram till dess att ersättningstiden enligt 3 mom. i denna paragraf upphör för barnets i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda förälder.

Närmare bestämmelser om grunderna för och utbetalningen av ersättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Ersättning för utkomststöd

Välfärdsområdet ska ersättas för kostnader som under en period om högst ett år orsakats av betalning av kompletterande utkomststöd enligt 7 c § i lagen om utkomststöd eller förebyggande utkomststöd enligt 8 § i den lagen till en person som avses i 2 § 3 och 4 mom.

En kommun som hör till landskapet Åland ska ersättas för kostnader som under en period om högst ett år orsakats av betalning av kompletterande och förebyggande utkomststöd enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd (Ålands författningssamling 1998:66) till en person som avses i 2 § 3 och 4 mom.

64 §

Ersättning för beredskap för mottagande

Kommunen kan ersättas för nödvändiga kostnader som under en period om högst fyra månader före ankomsten till Finland eller flyttningen till kommunen har orsakats av beredskapen för mottagandet av en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och som på det sätt som avses i 43 § har anvisats till en kommunplats. Av grundad anledning kan kostnaderna ersättas för högst åtta månader.

65 §

Statlig ersättning för specialkostnader

Av statens medel ersätts

1) i fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland för betydande kostnader för ordnande av långvarig hälso- och sjukvård för en person med funktionsnedsättning eller sjukdom, om personen varit i behov av vård eller behandling när han eller hon anlände till Finland,

2) i fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till välfärdsområdet och kommuner i landskapet Åland för betydande kostnader för ordnande av långvarig socialvård för en person med funktionsnedsättning eller sjukdom, om personen varit i behov av vård eller behandling när han eller hon anlände till Finland,

3) av särskilda skäl även andra betydande social- och hälsovårdskostnader än de som avses i 1 och 2 mom. och som orsakats välfärdsområdet, hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland eller en kommun som hör till landskapet Åland.

I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som inte hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 15 a § 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) eller i 17 § i lagen om grundläggande utbildning, om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag. I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 41 § i del II eller 19 § i del III i landskapslagen om

barnomsorg och grundskola (Ålands författningssamling 2020:32), om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag.

Till en kommun som hör till landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för kostnaderna för tjänster som motsvarar de tjänster som avses i 60 §. Närmare bestämmelser om grunderna för ersättningen och utbetalningen av den får utfärdas genom förordning av statsrådet.

66 §

Ersättning för återflyttningsbidrag

Välfärdsområden samt sådana kommuner som hör till landskapet Åland ska ersättas för kostnaderna för stödjande av återflyttning som avses i 98 §.

68 §

Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel

Kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ska ersättas för kostnader som orsakas av åtgärder och tjänster som tillhandahålls offer för människohandel på grund av deras specialbehov till följd av deras ställning som offer.

71 §

Skyldighet att betala tillbaka ersättning

Utvecklings- och förvaltningscentrets beslut om att ersättning som utan grund har betalats till kommunen, välfärdsområdet eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ska betalas tillbaka ska fattas senast det femte kalenderåret efter utgången av det år för vilket ersättningen betalades.

73 §

Uppgifter som får behandlas

Följande uppgifter om enskilda kunder får behandlas:

- 1) personbeteckning,
- 2) namn och kontaktuppgifter,
- 3) uppgifter som gäller ansökan och beslut om uppehållstillstånd,
- 4) uppgifter som gäller kontaktspråk, behov av att ordna tolk samt andra uppgifter som gäller ordnandet av skötseln av ärenden,
- 5) uppgifter om utbildning, arbetshistorik och yrkeskompetens samt övriga uppgifter som ska utredas som grund för bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster,
- 6) uppgifter om bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, innehållet i och varaktigheten för tjänster enligt integrationsplanen och andra planer samt uppgifter om genomförandet av planerna,
- 7) uppgifter om integrationsfrämjande tjänster och sluttestning av språkkunskaper samt vidare hänvisning till andra tjänster,

8) sådana uppgifter och bedömningar om hälsotillståndet och arbets- och funktionsförmågan som är relevanta för integrationen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster för personen,

9) uppgifter om anvisande till en kommun enligt 43 §, och

10) uppgifter om de ersättningar som avses i 8 kap.

Om en personuppgift som behandlas har erhållits från en annan källa än den registrerade personen ska det antecknas i personens uppgifter varifrån uppgiften kommer och vem som har antecknat den.

Den registrerade har inte rätt att begränsa behandlingen av de uppgifter som avses i 1 mom. i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan den allmänna dataskyddsförordningen.

74 §

Riksomfattande informationssystemtjänster för integrationsfrämjande

Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för att utveckla och förvalta den nationella informationsresursen och den riksomfattande helheten av kundinformationssystem för integrationsfrämjande i enlighet med vad som närmare föreskrivs i detta kapitel.

Utvecklingen av de riksomfattande informationssystemtjänsterna för integrationsfrämjande ska ske i samarbete med utvecklings- och förvaltningscentret och de kommuner som använder de riksomfattande informationssystemtjänsterna. Kommunerna är skyldiga att använda den nationella informationsresursen och den riksomfattande helheten av kundinformationssystem när de verkställer integrationsfrämjande.

75 §

Kommunens tilläggsdelar till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem för integration

Kommunen kan skaffa tilläggsdelar som kompletterar den riksomfattande helhet av kundinformationssystem som avses i 74 § 2 mom. När kommunen använder en tilläggsdel till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem ansvarar kommunen för den tilläggsdel som den använder.

Tilläggsdelarna måste vara kompatibla med helheten av kundinformationssystem. Utvecklings- och förvaltningscentret fastställer de tekniska krav och it-säkerhetskrav som en tilläggsdel måste uppfylla för att få anslutas till helheten av kundinformationssystem.

Bestämmelser om kontroll av användarrättigheter för informationssystem finns i 16 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019). När användarrättigheterna till en i 1 mom. avsedd tilläggsdel hos en kommun gäller uppgifter som avses i 73 § ska kommunen vid beviljandet av användarrättigheterna dessutom iaktta bestämmelserna i 79 § 2 och 3 mom.

76 §

Uppgifter som ska föras in i den nationella informationsresursen för integration

Kommunen och utvecklings- och förvaltningscentret är skyldiga att i den nationella informationsresursen föra in de uppgifter som behövs för utförandet av de uppgifter som avses i 72 § 1 mom. Kommunen ska föra in de uppgifter som avses i 73 § 1 mom. för varje integrationskund

och invandrare för vilken det görs en bedömning av kompetens och behovet av integrations-tjänster enligt 14 § eller en sådan översyn av en plan som avses i 22 §, inklusive för arbetsökande.

Närmare bestämmelser om uppgifter som ska föras in i den nationella informationsresursen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

77 §

Radering av uppgifter som förts in i den nationella informationsresursen

Utvecklings- och förvaltningscentret ska radera alla uppgifter om en kund eller en i denna lag avsedd serviceproducent ur den nationella informationsresursen när fyra år har förflutit från det att kundrelationen eller avtalsförhållandet upphörde. En uppgift behöver dock inte raderas, om den behövs för att fullgöra ett åliggande som grundar sig på lag eller för ett ärende som är anhängigt.

78 §

Personuppgiftsansvariga för den nationella informationsresursen för integration

Utvecklings- och förvaltningscentret och kommunerna är gemensamt personuppgiftsansvariga för den nationella informationsresurs som avses i 74 §.

I fråga om den nationella informationsresursen svarar utvecklings- och förvaltningscentret för följande:

- 1) den personuppgiftsansvariges skyldigheter enligt artikel 12.1 och 12.2 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 2) inbyggt dataskydd och dataskydd som standard enligt artikel 25 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 3) säkerhet i samband med behandlingen enligt artikel 32 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 4) konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 5) förhandssamråd enligt artikel 36 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 6) den personuppgiftsansvariges andra än i 1–5 punkten avsedda skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen beträffande datasäkerheten för informationssystemet.

Kommunen svarar för de andra än i 2 mom. avsedda skyldigheter som i den personuppgiftsansvarige har enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Varje kommun är personuppgiftsansvarig i fråga om sina egna kunder. Utvecklings- och förvaltningscentret och kommunen svarar för sina egna kunders del för att uppgifter lämnas ut ur den nationella informationsresursen till sådana aktörer som enligt lag har rätt att få uppgifter om integrationskunder oberoende av sekretessbestämmelserna.

79 §

Användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informations-systemtjänsterna

Utöver vad som i 16 och 17 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen föreskrivs om kontroll av användarrättigheter och insamling av logginformation ska bestämmelserna nedan i detta kapitel iakttas.

Användningen av kundinformationssystemet inom den riksomfattande helheten av kundinformationssystem förutsätter personliga användarrättigheter. Användarrättigheterna ska till sitt

innehåll, sin omfattning, sina behörigheter och sin varaktighet begränsas till vad som är nödvändigt för att användaren ska kunna sköta sina arbetsuppgifter. Den som har beviljats användarrättigheter får behandla endast sådana i 73 § avsedda uppgifter som är nödvändiga för att personen ska kunna sköta sina arbetsuppgifter och endast på det sätt som är nödvändigt för skötseln av uppgifterna.

Utvecklings- och förvaltningscentret ska utan dröjsmål till kommunen anmäla avvikelser som centret observerat i logginformationen för användarrättigheter. Kommunen ska utan dröjsmål reda ut vad avvikelserna beror på och vidta de åtgärder som behövs, om avvikelserna är en följd av att användarrättigheter har missbrukats.

80 §

Beviljande av användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Kommunen beviljar användarrättigheter till de riksomfattande informationssystemtjänsterna för sina anställda samt för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller tjänster som kommunen skaffar. Utvecklings- och förvaltningscentret beviljar användarrättigheter för sina anställda och för personer som är anställda vid arbets- och näringsministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen. Dessutom beviljar utvecklings- och förvaltningscentret användarrättigheter för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller uppdrag som ges eller tjänster som skaffas av utvecklings- och förvaltningscentret eller av arbets- och näringsministeriet.

Användarrättigheter får beviljas en person som är anställd vid någon av de i 1 mom. nämnda myndigheterna och som sköter

- 1) uppgifter enligt denna lag,
- 2) uppgifter inom tillsyn, utveckling, uppföljning, statistikföring, prognostisering eller styrning och som hänför sig till sådana tjänster, stöd eller kundprocesser som avses i 1 punkten, eller
- 3) uppgifter för personuppgiftsansvariga eller uppgifter som gäller kontroll av användarrättigheter eller insamling av logginformation.

Användarrättigheter får dessutom beviljas en person som

- 1) är anställd hos en aktör som på uppdrag av arbets- och näringsministeriet eller utvecklings- och förvaltningscentret utför en särskild utvärdering, granskning eller utredning och där sköter utvärderings-, gransknings- eller utredningsuppgifter,
- 2) är anställd hos en aktör som på uppdrag av utvecklings- och förvaltningscentret utför utvecklings- eller förvaltningsuppgifter inom i 74 § avsedda informationssystemtjänster och där sköter sådana utvecklings- eller förvaltningsuppgifter, eller
- 3) är anställd hos en producent av integrationsfrämjande tjänster och där sköter uppgifter som gäller integrationsfrämjande.

Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för det tekniska aktiverandet av användarrättigheter på basis av en anmälan från den myndighet som har beviljat användarrättigheten.

81 §

Ändring och upphävande av användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna ska upphäva dem om

- 1) förutsättningarna enligt 80 § för beviljande av användarrättigheter inte längre uppfylls, eller

2) det är nödvändigt att upphäva användarrättigheterna av något annat än i 1 punkten avsett vägande skäl som hänför sig till skyddet av personuppgifter eller datasäkerheten för kundinformationssystemet.

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna kan upphäva dem om de uppgifter som avses i 73 § har behandlats i strid med 79 § 3 mom., den allmänna dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen (1050/2018).

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna ska ändra dem om de beviljade användarrättigheterna inte längre till sitt innehåll, sin omfattning, sina behörigheter eller sin varaktighet motsvarar det syfte för vilket de beviljades.

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna ska utan dröjsmål underrätta utvecklings- och förvaltningscentret om att rättigheterna upphävs eller ändras. Utomstående aktörer som avses i 80 § 3 mom. ska utan dröjsmål underrätta den myndighet som har beviljat deras anställda användarrättigheter om grunder för upphävande eller ändring av användarrättigheter. Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för det tekniska upphävandet eller ändrandet av användarrättigheter på grundval av en anmälan från den myndighet som beviljat användarrättigheterna.

82 §

Rätt att få uppgifter för den nationella planeringen av anvisande till kommuner

Arbets- och näringsministeriet har för skötseln av uppgifterna enligt 40 § rätt att av Migrationsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter i fråga om i 2 § 3 och 4 mom. avsedda personer som anvisats till kommuner.

83 §

Rätt att regionalt få uppgifter för anvisande till kommuner

Migrationsverket eller förläggningen ska till närings-, trafik- och miljöcentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna ut de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt 43 § i fråga om de i 2 § 3 mom. avsedda personer som Migrationsverket eller förläggningen föreslår att ska bli anvisade en kommunplats.

En kommun som inte hör till landskapet Åland och ett välfärdsområde samt en kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningen, flyktinglussens och närings-, trafik- och miljöcentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 42–44 § i fråga om de i 2 § mom. 3 och 4 mom. avsedda personer som har anvisats till kommunen.

84 §

Rätt att få information för att nå personer som ska omfattas av tjänster i enlighet med integrationsprogrammet

Folkpensionsanstalten ska till kommunen för genomförandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna nödvändiga uppgifter om invandrare på vilken denna lag tillämpas och som annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd.

Migrationsverket ska till kommunen för genomförandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna nödvändiga uppgifter om i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda personer och offer för människohandel.

85 §

Rätt till information mellan kommuner

Om en kommun får kännedom om att en integrationskund som har en gällande integrationsplan flyttar till en annan kommuns område, ska kommunen med kundens samtycke kontakta den kommun som ansvarar för att ordna de tjänster som avses i 2 kap. för integrationskunden.

86 §

Rätt till information för tillhandahållande av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, Folkpensionsanstalten, Migrationsverket, förläggningen, flyktinglussen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare, om välfärdsområdet på kommunens begäran deltar i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, andra kommuner och andra Arbetskraftsmyndigheter samt av en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för översynen av en integrationsplan enligt 22 § i fråga om invandrare för vilka en integrationsplan har utarbetats och som uppfyller det villkor som avses i 20 § 3 eller 4 mom.

88 §

Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas rätt till information

Folkpensionsanstalten har för skötseln av en uppgift som avses i 84 § 3 mom. rätt att av kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter om utarbetandet av en invandrades integrationsplan enligt 16 §.

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan har för tillämpning av begränsningen av betalning av kostnadsersättning enligt 32 § 2 mom. rätt att av kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter om upphörandet av en invandrades integrationsplan enligt 16 §, om invandraren fortsätter de frivilliga studierna efter att maximitiden för planen går ut på det sätt som avses i 31 §.

91 §

Rätt att få information för styrnings- och tillsynsuppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att av en kommun, ett välfärdsområde, regionförvaltningsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, en företrädare som avses i 35 § och en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 55 § 1 mom. 1, 5 och 6 punkten.

Regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att av varandra, av en kommun, ett välfärdsområde, närings-, trafik- och miljöcentralen, en företrädare som avses i 35 § och en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 57 §.

95 §

Sökande av ändring

Omprövning av beslut som avses i denna lag får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

I fråga om en integrationsplan som avses i 16 § eller en översyn av en sådan plan enligt 22 § får omprövning inte begäras separat och inte heller besvär anföras separat. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens eller en arbetslöshetskassas beslut om arbetslöshetsförmån finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens beslut om utkomststöd finns i 24 § i lagen om utkomststöd.

96 §

Tjänsteansvar

På en person som inte är anställd hos en myndighet och som sköter uppgifter som gäller vägledning och rådgivning enligt 10 §, expertbedömningar som ingår i bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, ordnande av flerspråkig samhällsorientering enligt 25 § och ordnande av integrationsutbildning enligt 27 § samt uppgifter inom familjegrupp-hemsverksamhet enligt 33 § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när personen utför sådana uppgifter som avses i de nämnda bestämmelserna. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

98 §

Stödande av återflyttning

Välfärdsområdet och en kommun som hör till landskapet Åland kan på ansökan till en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. eller till ett offer för människohandel som frivilligt i annat än tillfälligt syfte återvänder till sitt hem- eller utreseland betala ersättning för skäliga rese- och flyttkostnader. Dessutom kan välfärdsområdet eller den kommun som hör till landskapet Åland betala ett återflyttningsbidrag som motsvarar beloppet av utkomststödet grunddel till en person under högst två månader och till en familj under högst fyra månader.

Ersättning för rese- och flyttkostnader samt återflyttningsbidrag beviljas på ansökan av det välfärdsområde eller den kommun som hör till landskapet Åland inom vars område den i 1 mom. avsedda personen är bosatt.

Ersättningar för rese- och flyttkostnader samt återflyttningsbidrag får återkrävas av det välfärdsområde eller den kommun som hör till landskapet Åland som beviljat dem om det visar sig att ersättningen eller bidraget har betalats på felaktiga grunder eller utan grund.

102 §

Övergångsbestämmelser

Kommunen och välfärdsområdet ska före utgången av december 2026 ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av 48 § i den lag om främjande av integration som upphävts genom denna lag. Kommunen ska före utgången av december 2026 ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av 50 § i den lagen.

Kommunen, välfärdsområdet och utvecklings- och förvaltningscentret ska föra in de uppgifter som avses i 76 § i informationsresursen för integration från och med den 1 januari 2027.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 3 och 82 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) 3 § 1 mom. 8 punkten och 82 § 1 mom. 4 punkten, sådana de lyder i lag 691/2023, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) *plan som ersätter sysselsättningsplan* en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001), en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (681/2023) eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan enligt lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023),

82 §

Lönesubvention för förbättring av yrkeskompetensen

Arbetskraftsmyndigheten kan bevilja lönesubvention för förbättring av yrkeskompetensen, när en arbetslös arbetssökande som anställs i anställningsförhållande

4) är en invandrare för vilken en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration har utarbetats eller kan utarbetas, eller

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 5 § 1 mom. 5 punkten,
sådan den lyder i lag 685/2023,
som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

10 a) plan som ersätter sysselsättningsplanen en aktiveringsplan som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) och en integrationsplan som avses i lagen om främjande av integration (681/2023) och en sektorsövergripande sysselsättningsplan som avses i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen (381/2023),

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 3 § 4 mom., sådant det
lyder i lag 689/2023, som följer:

3 §

41

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inte på den som har en gällande integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (681/2023) eller för vilken en ovan avsedd plan inte ännu har utarbetats.?? Då tiderna enligt 1 och 2 mom. räknas ut ska dock beaktas arbetsmarknadsstöd och utkomststöd som på grund av arbetslöshet utbetalats under tiden för integrationsplanen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av 9 och 24 § i lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) 9 § 2 mom. och 24 § 1 mom., sådana de lyder i lag 684/2023,
som följer:

9 §

Statsandelens belopp

För huvudmän för folkhögskolor, studiecentraler, medborgarinstitut eller sommaruniversitet beviljas dock statsandel till 100 procent av det belopp som beräknats enligt 8 § för det antal prestationer som undervisnings- och kulturministeriet fastställt med stöd av 10 § när det gäller av den av huvudmannen ordnad utbildning som invandraren genomför under tiden som han eller hon har en gällande integrationsplan enligt 16 § i lagen om främjande av integration (681/2023)

eller under ett år från att den sista integrationsplanen har upphört. Dessutom förutsätts att läroplansgrunderna för integrationsutbildning

för vuxna invandrare som avses i 26 § 4 mom. i lagen om främjande av integration eller Utbildningsstyrelsens rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete som avses i 26 § 5 mom. 1 punkten i nämnda lag iakttas i utbildningen. Statsandelen beviljas även till 100 procent för sådan utbildning som avses i 5 § 2 mom. i läropliktslagen.

24 §

Avgifter som tas ut av de studerande

Skäliga avgifter för undervisningen kan tas ut av de studerande. Avgifter drivs dock inte in för utbildning som ordnas av en folkhögskola, en studiecentral, ett medborgarinstitut eller ett sommaruniversitet som invandraren deltar i under tiden som han eller hon har en gällande integrationsplan enligt 16 § i lagen om främjande av integration eller under ett år från att den sista integrationsplanen har upphört. Dessutom förutsätts att läroplansgrunderna för integrationsutbildning för vuxna invandrare som avses i 26 § 4 mom. eller Utbildningsstyrelsens rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete som avses i 26 § 5 mom. 1 punkten i nämnda lag iakttas i utbildningen. Avgifter tas inte heller ut inom utbildning som avses i 7 a kap. eller utbildning som avses i 5 § 2 mom. i läropliktslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Statsminister

Petteri Orpo

Inrikesminister Lulu Ranne